

BUITENGEPLAATSTE HOKJES: GOEDE AANVULLENDE KALVERHUISVESTING

Drs. R. Kommerij

Het aantal eenlingboxen voor de eerste opvang van kalveren dient ongeveer 15% van het aantal melkkoeien te zijn. In de top van het afkalfseizoen kan dit te weinig zijn. Om dit tekort op te vangen zijn in 1976 kalverhokjes in gebruik genomen. Deze hokjes staan buiten. In dit artikel worden de ervaringen besproken.

Lage temperatuur geen bezwaar

Kalveren kunnen zonder enig bezwaar direct na de geboorte gehuisvest worden in een omgeving, waar de temperatuur niet veel afwijkt van de buitentemperatuur. Wel dient de opvangruimte tochtvrij te zijn en is stro als ligbed nodig. Met deze zogenaamde „koude kalveropfok” zijn al 3 winters ervaringen opgedaan op het regionale onderzoekcentrum Zegveld. Hier groeiden de kalveren gedurende deze 3 winters goed en ze waren steeds goed gezond. Er hoefde niet eenmaal hulp van de dierenarts ingeroepen te worden.

Eerste type niet ideaal

Op afdeling 3 had men in de perioden, dat de meeste koeien afkalfden, onvoldoende eenlingboxen om de kalveren op te vangen. Er waren 18 eenlingboxen op ca. 180 koeien (10%). Bovendien was de ervaring dat juist wanneer er zoveel pasgeborene kalveren bij elkaar gehuisvest werden, er nogal eens diarree optrad. De hygiëne hoeft dan maar iets te wensen over te laten of het gaat mis. Een oplossing kan dan zijn de kalveren over te brengen naar een „schone” omgeving. Daarom werden uitneembare hokjes geplaatst, die dienst zouden doen als de eenlingboxen binnen vol waren. De hokjes werden buiten neergezet. Deze eerste hokjes bleken niet erg te voldoen. De kalveren bleven weliswaar goed gezond, maar het was erg ongemakkelijk werken. De hokjes stonden vrijwel op de grond, zodat men moest bukken. Bovendien stak het dak ruim 40 cm over tegen de regen. Hierdoor moest men zich in allerlei bochten wringen. Een ander nadeel was, dat men om de hokjes te openen het luik aan de voorkant eruit moest lichten.

Het dak van de hokjes bestond uit lichtdoorlatende plastic golfplaten. Deze zijn later wit geverfd, omdat het anders bij zonnig weer te warm in de hokjes werd.

Hokjes op poten

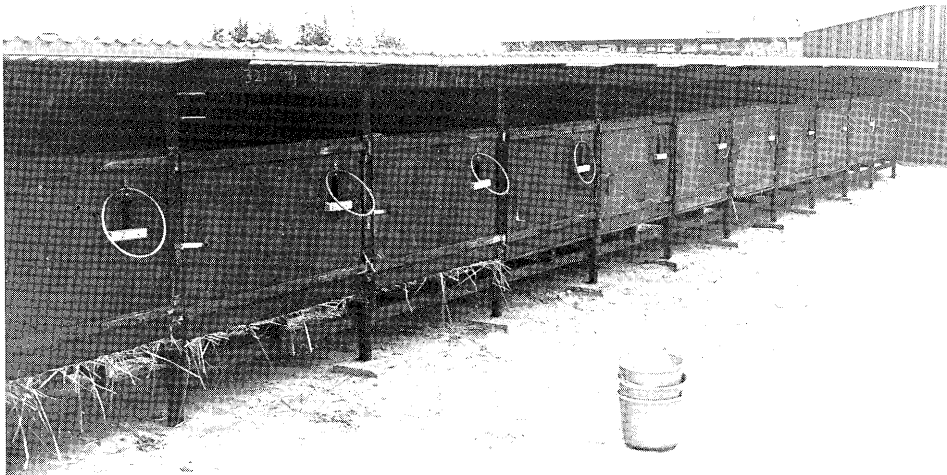
Er werd een nieuwe serie hokjes gebouwd (zie figuur 1). Deze hokjes zijn momenteel nog in gebruik. Het zijn eenheden van vijf aan elkaar gemonteerde hokjes. De achterwand kan in zijn geheel opengeklapt worden, zodat het stro makkelijk verwijderd kan worden. In het deurtje aan de voorkant zijn scharnieren aangebracht, zodat men ieder hok afzonderlijk eenvoudig kan openen. Verder staan de hokken op poten, wat ook een stuk makkelijker werkt.

Gezonde kalveren

Er hebben in totaal ca. 80 kalveren in deze hokjes gezeten tot een leeftijd van 10 dagen. Bij dit korte verblijf waren er geen problemen met mest- en urineafvoer, omdat het slechts om een geringe hoeveelheid ging. Telkens wanneer een eenheid van vijf hokjes leegkwam, werden de hokjes schoongemaakt en ontsmet. Zoals bij elke methode van huisvesting is ook hier een goede hygiëne bij de opvang (en rondom het afkalven) van groot belang.

De kalveren waren steeds goed gezond. Na tien dagen gingen ze naar afdeling 5 (centrale jongvee-opfok). De overgang gaf geen problemen.

De hokjes werden niet alleen gebruikt in perioden dat veel kalveren geboren werden. Wanneer er binnen kalveren waren met diarree, dan werden de kalveren overgeplaatst naar de hokjes buiten. Ze kwamen dan weer in een „schone” omgeving.

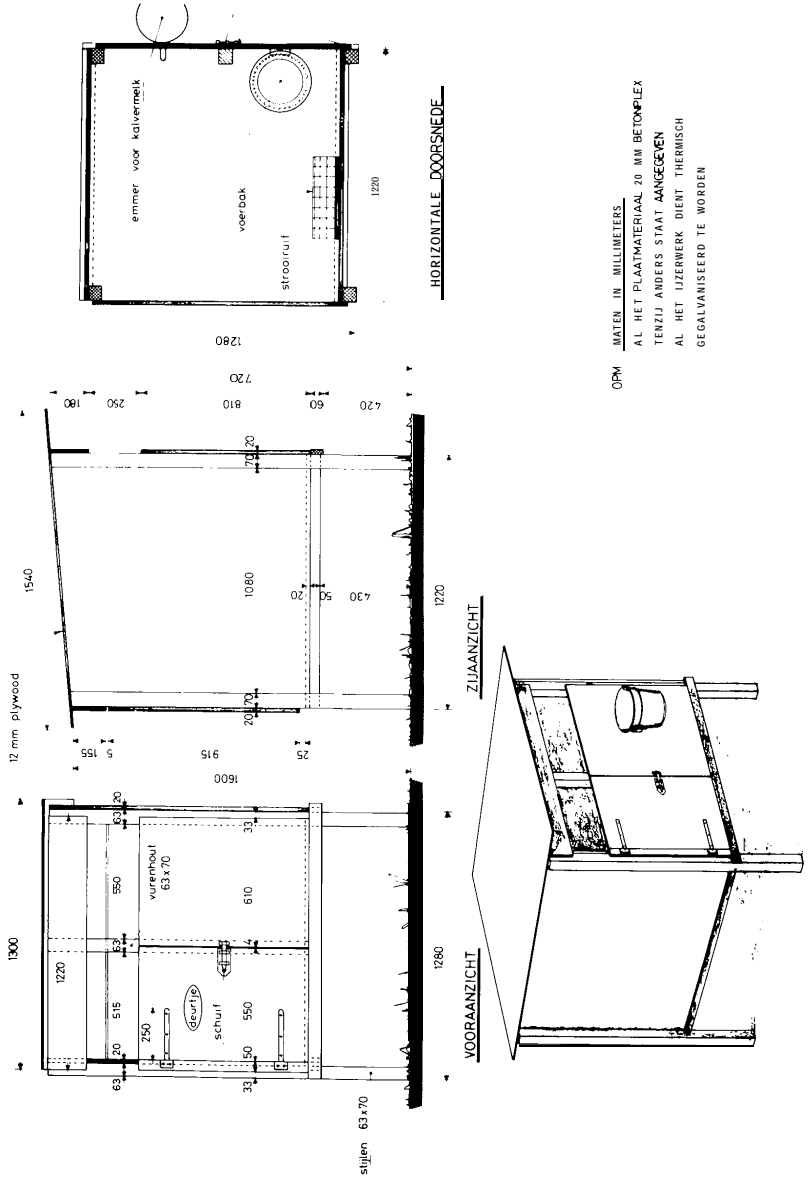

Als aanvullende huisvesting voor kalveren zijn buitengeplaatste hokjes goed bruikbaar, mits ze aan een aantal eisen voldoen.

Boxes outside can be very useful for supplementary accommodation of calves. These should, however, come up to a number of requirements.

Figuur 1. Bouwtekening van buitengeplaatste kalverhokjes

Figure 1. Design of calf boxes outside

Conclusies

- Buitengeplaatste kalverhokken zijn goed bruikbaar voor de eerste opvang van kalveren (10 dagen).
- De kalveren bleven goed gezond, terwijl de overgang naar binnen geen problemen gaf.
- De hokken dienen gebruikt te worden als aanvullende huisvesting in perioden dat de normale opvangruimte bezet is of wanneer veel diarree onder de kalveren voorkomt.
- Men kan ook alle stierkalveren in deze hokken huisvesten. Hierdoor wordt de bezettingsgraad van de normale kalverstal teruggebracht tot de helft. Bij verkoop hoeft de handelaar dan niet in de kalverstal te komen, waardoor de kans op besmetting verkleind wordt.

Conclusions

- Boxes outside are very usefull for housing of calves during the first ten days.
- The calves were in good health, whereas switching over to housing indoors did not give any problems.
- The boxes should be used as supplementary housing during periods when the normal accomodation is occupied or when a lot of diarrhoea occurs amongst the calves.
- The boxes can also be used for housing of all bull calves. Hereby the occupationrate of the normal accomodation is decreased by 50%. With selling the cattle dealer does not need to come indoors, which reduces the chance of infection.